

man er tilbøjelig til at mene, der ellers kunde flyde af en saadan Indretning som disse Jagprøver. Man har ved mange Lejligheder henvist til Forholdene i Østerrig, hvor saadanne Jagprøver ere indførte, saavidt jeg husker i 1883. Man har henvist til, at Haandværket dernede er blevet indviklet i en smaalig, indbyrdes Krig, der drejer sig om saadanne Ting, som om en Underafdeling af et Jag maa gøre det og det Arbejde eller ikke, f. Eks. om Lømrerne maa lime, eller kun Smederne have Lov dertil. Jeg tror dog, at de Skildringer, man tidligere har hørt fra Østerrig, ere temmelig stærkt overdrevne; men der synes dog imidlertid at være noget om, at der har udviklet sig uheldige Forhold dernede. Det er dog et fjert Land, hvis Forhold man har vanskeligt ved at sætte sig ind i. Det kan ogsaa være, at Grundtanten dernede med disse Jagprøvers Indførelse har været en anden end her, nemlig at bringe Haandværket tilbage mod en svunden Tids Tilstand. Jeg mener derfor, at alt maa bero paa, hvilken Haandværkets egen Grundtante har været ved en saadan Reform, og den Maade, hvorpaa den føres ud i Livet, det maa være det bestemte. Naar det er ganske sikkert — hvad jeg tror det er — at de danske Haandværkeres Tanke med disse Jagprøver er en ganske anden, nemlig at sikre Dygtiggørelsen af den unge Slægt, tror jeg ikke, at man behøver at frygte for, at disse mislige Konsekvenser, som skulle have gjort sig gældende i Østerrig, ogsaa vilde fremkomme hos os. I alt Fald er jeg sikker paa, at under den Behandling, Sagen formodentlig paa ny vil blive undergivet i et Udvalg her i Folketinget, vil den danske Haandværkerstand med Beredvillighed gaa ind paa saadanne Endringer, som maatte vise sig hensigtsmæssige til at udelukke Benyttelsen af Jagprøver paa den anførte smaalige og reaktionære Maade, og som derimod maatte egne sig til at sikre Haandværket Gennemførelsen af den Hovedhensigt, det har med at søge at faa Jagprøverne indførte, nemlig Lærlingenes Dygtiggørelse og solide Oplærelse. I det hele tror jeg ikke, at man skal være saa ængstelig for disse formentlige Følger af Jagprøverne. Teoretisk kan denne Frygt være begrundet, men i Praksis tror jeg ikke, at den vil gøre sig gældende. Man skal nemlig lægge Mærke til, at den Jagafgrænsning, man frygter, have vi allerede nu her i Landet. For nuværende Næringslov siger jo udtrykkelig, at et Borgerkab kun kan gives i et bestemt Jag, og hvad der skal forstaaes ved et bestemt Jag, afgøres da efter Lov og Sæd-

vane, tror jeg der staar, eller maaste er der brugt et lignende Udtryk. Denne Bestemmelse gennemføres i Praksis saaledes, at vi have en fuldstændig Jagafgrænsning. Det er ikke ret hyppigt, at der føres Retsfager herom; men for nylig var der en Sag for Højesteret, hvor Retten dømte en Mand for Overtrædelse af Næringsloven, fordi han havde solgt Porcellænsknapper, som ikke henhørte under et af hans Borgerkaber. Der var Spørgsmaal, om det han havde forhandlet, var Possémentmagerarbejde eller ikke, og Retten dømte paa Grundlag af den Afgrænsning, som man frygter, og som vi faktisk have. Men trods det, at vi faktisk have den, har den ikke ført til nogen Jagkrig hos os, saaledes som i Østerrig. Jeg formoder, at det er, fordi Manden hos vore Haandværkere er ganske anderledes liberal og gaar i en helt anden Retning end dernede, og jeg er overbevist om, at det vil vedblive at være saaledes, og at selv om man her indfører Jagprøver, ville vi ikke faa nogen Jagkrig. Et andet Forhold, som gør sig gældende i Østerrig, er, at der hersker en overordentlig Sønderplittelse af Jagene i Specialiteter, som vi slet ikke kende. Jeg husker fra en Skildring af Forholdene dernede, at der under Metalarbejdene er en Specialitet, som kaldes Binsaksfjæmde, som kun lave Saks til Befæstning af Ranker i Binggaarde, og der har været Retsfager, som have førte til, at andre Smede ere blevne dømte, fordi de have tilladt sig at reparere saadanne Saks. Her tilsigte vi ikke at faa en saadan Udplittelse. Dersom en Metalarbejder eller anden Haandværker vilde lægge sig efter denne Specialitet at lave saadanne Saks eller andre saadanne Ting, er jeg overbevist om, at den danske Haandværkerstand ikke vilde ønske at trække denne Konsekvens, og navnlig ikke gennem Jagprøver, at kun den Mand skulde have en Ret til det og det Arbejde. Man kan heller ikke trække denne Konsekvens gennem Lærlingenes Oplærelse, thi alt, hvad der er kommet frem derom, gaar ud paa, at denne Tendens til at specialisere sig, maa modarbejdes for Lærlingenes Skyld. Tænke vi os saaledes en Maskinsmed med denne Specialitet, vil den danske Haandværkerstand efter hele den Mand, som behersker den, fordre, at denne Mand skal give sine Lærlinge en saadan Oplærelse, at Lærlingen paa Forhaand er sikret imod at blive trukket ned til denne Specialitet, og at der sikres ham en alsidig Uddannelse. Man vil give Mesteren Lov til at drive hvilken som helst Specialitet han vil, men man vil forlange, at Oplærelsen skal ske i almindelig